

Think global,
love local

#UNIZO
kiest
2018

Wat verwachten de
ONDERNEMERS

na de gemeenteraadsverkiezingen van 14.10.2018?

unizo

DENK GLOBAAL, KOESTER LOKAAL

---

*“Omdat mensen die op eigen risico ondernemen,
voor hun eigen loon zorgen,
en welvaart & tewerkstelling creëren,
versterkt moeten worden.”*

Wevelgem

14/12/2017

Prioriteiten Groot-Wevelgem 2019-2024

Inhoudstafel

1. Inleiding
2. Speerpunten voor Groot-Wevelgem
  - 2.1. Ruimtelijke ordening
  - 2.2. Mobiliteit
  - 2.3. Innovatie
  - 2.4. Klantgedrevenheid
  - 2.5. Ondernemend
3. Speerpunten UNIZO Nationaal
  - 3.1. Duurzaamheid: Ruimtelijke Ordening
  - 3.2. Duurzaamheid: Mobiliteit
  - 3.3. Innovatie
  - 3.4. Samenwerking
  - 3.5. Klantgedrevenheid
  - 3.6. Ondernemend

UNIZO formuleert 5 algemene prioriteiten voor de gemeenteraadsverkiezingen van 14/10/2018:

- Vlotte bereikbaarheid
- Efficiënte samenwerking
- Faire fiscaliteit
- Bedrijvige kernen
- (Adem)ruimte om te ondernemen

Waarom:

Omdat mensen die op eigen risico ondernemen, voor hun eigen loon zorgen, en welvaart & tewerkstelling creëren, versterkt moeten worden.

Wat is ons vertrekpunt:

5 waarden die ons als ondernemers inspireren: duurzaamheid, innovatie, samenwerking, klantgedrevenheid, ondernemend

Waar houden we rekening mee:

- De lokale economie wordt beïnvloed door een aantal randfactoren, beleidsthema's of, zo men wil, bouwstenen die het ondernemen faciliteren of net bemoeilijken: ruimtelijke ordening & mobiliteit, uitstraling van de gemeente, milieu, basisveiligheid en welzijn (onderwijs, voorzieningen)
- We houden ook rekening met 5 randvoorwaarden om een goed lokaal te kunnen voeren: voldoende en deskundige medewerkers, voldoende financiële middelen, de uitwerking van het beleid moet technisch goed in elkaar zitten, de interne en externe communicatie moet in orde zijn en, bovenal, moet er lijn zitten in het beleid.

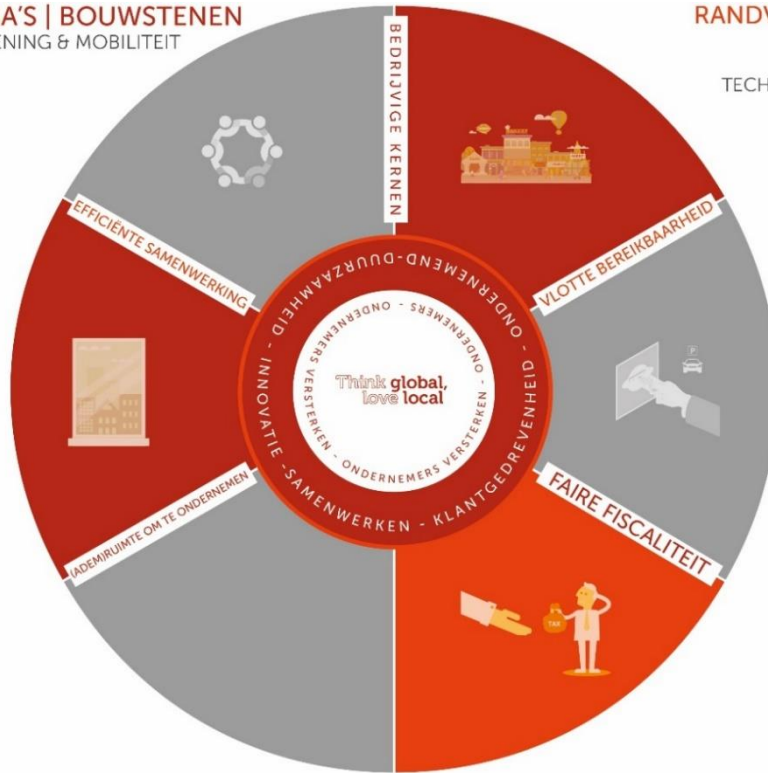
BELEIDSTHEMA'S | BOUWSTENEN

RUIMTELIJKE ORDENING & MOBILITEIT
MILIEU
WELZIJN
UITSTRALING
VEILIGHEID

RANDVOORWAARDEN

MEDEWERKERS
FINANCIËN
TECHNISCHE UITWERKING
COMMUNICATIE
BELEID

#UNIZO
kiest
2018

1. Think global, love local (Denk globaal, koester lokaal)

Aan de kandidaten voor de Gemeenteraadsverkiezingen 2018,

De wereld verandert. De maatschappelijke uitdagingen zijn talrijk, complex en kunnen enkel via samenwerking worden aangepakt. Er ontstaan nieuwe groeisectoren zoals zorg en recreatie, de economie wordt meer en meer circulair, het bezit van producten wordt meer en meer vervangen door het gebruik van diensten, er ontstaan nieuwe kanalen, productieprocessen en businessmodellen, bedrijven beoefenen een combinatie van activiteiten en de stad wordt het kantoor van de toekomst.

Een aantal antwoorden op deze uitdagingen kan de lokale overheid zelf geven als actor, voor andere topics zal zij dienen samen te werken met andere overheden, voor nog andere is het aangewezen dit uit te werken met nog andere stakeholders (regisseur). Soms ook dient zij pleitbezorger te zijn bij andere overheden.

Door de digitalisering speelt het ondernemen zich af in een geglobaliseerde context: we zijn verbonden met mensen aan de andere kant van de wereld, startups zoeken werkkapitaal in Dubai en bepaalde taken worden uitbesteed naar de andere kant van de wereld. Voor internationaal aangestuurde ondernemingen is fysieke verankering vaak een zeer relatief begrip geworden.

Tegelijkertijd zien we dat velen houvast zoeken in het authentieke, nabije, herkenbare, en de mens zoeken achter product of dienst.

Daarom zijn de zelfstandige ondernemers een stabiel baken: zij staan open voor de kansen die de wereld hen biedt, maar blijven geworteld in hun streek; zij zorgen ervoor dat mensen met de fiets kunnen gaan werken en betalen via sponsoring het basketbaltruitje van onze kinderen.

Om het belang van het zelfstandig ondernemerschap te illustreren, nemen we een gemeente als Evergem.

De gemeente Evergem ligt dicht bij Gent en telde eind 2016 34.462 inwoners.

Evergem telt 2240 zelfstandigen en 660 ondernemingen. Daarnaast werken 8100 mensen in loondienst, waarvan 1700 in openbare dienst en 6400 in de privésector.

De totale privé-tewerkstelling, zelftewerkstelling van zelfstandigen inbegrepen, bedraagt 8640 personen. De KMO's (tot 50 werknemers) samen met de zelftewerkstelling van zelfstandigen zijn goed voor 70% van de tewerkstelling in de privé-sector, of 5900 personen.

Ter vergelijking: Volvo Cars telt 5500 werknemers.

Als (kandidaat-)verantwoordelijke voor uw lokaal bestuur kent u deze mensen én hun werknemers wellicht bij naam.

UNIZO is de lokale besturen dankbaar die dit weten te waarderen. Omdat mensen die op eigen risico ondernemen, voor hun eigen loon zorgen, en welvaart & tewerkstelling creëren, versterkt moeten worden.

Het ondernemerschap versterken, willen we samen met u vanuit volgend waardenkader aanpakken: Duurzaamheid, Innovatie, Samenwerking, Klantgedrevenheid, Ondernemend.

Dit houdt in dat de zelfstandige ondernemer gehoord wordt en kan meedenken; dat hij (M/V/X) op een vlotte en efficiënte manier geholpen wordt, zoals bij het zoeken naar een geschikte vestigingsplaats; dat hij bereikbaar is en zich vlot kan verplaatsen; dat hij duurzaam kan ondernemen en dat kan doen in een dynamisch klimaat, zodat hij ook waar krijgt voor zijn geld.

De ondernemer levert graag zijn bijdrage onder de vorm van een lokaal verankerd initiatief, tewerkstelling dicht bij huis, inkomsten voor de lokale financiën en een bijdrage aan het lokale sportieve en sociaal-culturele leven. Daar wordt iedereen beter van.

Samen met het toekomstig lokaal bestuur willen wij als partner werken aan een bedrijvig en dus levendig Wevelgem, waar het goed is om te wonen, te recreëren én te ondernemen. Het is met deze motivatie dat wij u onze prioriteiten voor de komende zes jaar voorleggen.

We komen hier graag regelmatig met u op terug.

Alvast veel succes!

Namens de ondernemers van de gemeente Wevelgem, Gullegem en Moorsele,

UNIZO Wevelgem, voorzitter Robbie Vandenbroucke

UNIZO Gullegem, voorzitter Aaron Serrus

UNIZO West-Vlaanderen, Mattijs Baekelant

2. Speerpunten voor Groot-Wevelgem

2.1. Ruimtelijke Ordening

2.1.1. Bedrijvige kern

De ondernemers uit Wevelgem vinden de 30%-70% regel voor een handelswoning niet meer hedendaags. Deze stedenbouwkundige voorschriften dienen te worden herwerkt, zodat leegstaande panden vlotter ingevuld geraken.

Initiatieven zoals de etalageactie van Moorseele Onderneemt zouden moeten blijven bestaan en verder worden ondersteund door de gemeente. Dit alles moet wel passen binnen een 'commercieel plan, want ook in deelgemeente Gullegem neemt de leegstand toe.

De kernafbakening van centrum Wevelgem, Gullegen en Moorseele staat momenteel (lees: eind 2017) op de agenda. UNIZO is niet tegen een kernafbakening maar pleit er voor om de afbakening niet te snel door te voeren, want dit kan grote gevolgen hebben voor ondernemers en pandeigenaars die net binnen of buiten het gebied vallen. Terugkoppeling naar de eigenaars en ondernemers wordt cruciaal voor het welslagen van de kernafbakening (met bijhorend premiebeleid).

2.1.2. Winkelkernegebieden & winkelarme gebieden

UNIZO is tevreden dat de komst van IKEA mét bijkomende retail niet doorgaat. Bijkomende grootschalige projecten op de periferie zijn niet meer hedendaags en kunnen niet langer getolereerd worden. UNIZO blijft waakzaam en pleit voor een doordachte invulling van deze site.

2.1.3. Productiebedrijven

In Wevelgem is er grote nood aan KMO-zones, vooral voor vakmannen die ateliers nodig hebben. Het zou goed zijn mocht de gemeente een inventaris opmaken van beschikbare panden/ruimtes en die breed communiceren (cfr. gemeente Anzegem).

Bij de (langdurig) leegstaande panden zou de gemeente soepeler kunnen omspringen met de invulling. Zo moet, indien het gebouw en de omgeving het toelaat, in ruimte die voorzien is voor opslag ook bedrijvigheid worden toegelaten.

2.1.4. Lokaal aankopen

De inwoners van Wevelgem kunnen nog meer gestimuleerd worden om lokaal aan te kopen. De cadeaubon en het cadeau-automaat zijn alvast een goede zaak, maar de Wevelgemse handelszaken moeten nog meer in de picture worden geplaatst.

UNIZO verwijst ook naar het project 'Koop lokaal' van de POM, waarbij in diverse steden in West-Vlaanderen inwoners werden aangemoedigd om bij lokale ondernemers aan te kopen. Een vernieuwde editie van 'met belgerinkel naar de winkel' van de Bond Beter Leefmilieu komt eraan. Ook hier kan Wevelgem aan meewerken en zo samen met de handelaars zorgen voor een extra stimulans om lokaal aan te kopen.

2.2. Mobiliteit

2.2.1. Mobiliteitsvriendelijke ruimtelijke ordening

Met de huidige mobiliteitsproblemen in en rond Wevelgem, is de komst van IKEA (en bijkomende retail) uiteindelijk geen optie. Voor UNIZO kan de aanpassing aan de verkeerswisselaar R8-A19 nu (lees: zonder IKEA) wel voldoende zijn om de toenemende mobiliteit te verwerken. Wevelgem mag niet langer stil staan.

UNIZO beseft dat veel gemeenten kiezen voor autoluwe centra, in Groot-Wevelgem moet men echter de automobilititeit naar het centrum blijven toelaten. Het is een en-en verhaal, waarbij ook fietsvervoer moeten worden gepromoot (bv. met actie BBL).

2.2.2. Aangepaste infrastructuur

Fietsers en bedrijven pleiten voor het verder uitbouwen van de veilige fietsverbinding tussen GUMO en centrum Moorsele. Voorts kan de gemeente ook nadenken over laadpalen op strategische plaatsen om fietstoeristen (bv. vanaf de Leie) aan te trekken.

2.2.3. Ruimte voor parkeren

De invoering van de Stop & Shop-zones was een goede beslissing, dit had een positieve invloed op het handelsapparaat van Wevelgem. In Gullegem zou de gemeente met UNIZO kunnen bekijken of er extra Stop & Shop-zones moeten bijkomen.

2.2.4. Overleg met alle stakeholders

De openbare -en wegenwerken in Wevelgem worden te weinig afgestemd op buurtgemeenten Bissegem of Menen. Overleg met de buurtgemeenten dringt zich op, vooral als dit over de grote verkeersassen gaat. Als extra dienst kan de gemeente ook een minder-hinder-coördinator aanstellen, zoals stad Kortrijk. Deze persoon adviseert naar het beleid toe en is ook eerste aanspreekpunt voor meldingen bij dergelijke werken. Op die manier kan de schepen van mobiliteit zich meer focussen op zijn job, namelijk beleid maken. Indien dit financieel niet haalbaar is, moet worden overwogen of deze coördinator kan worden gedeeld met buurgemeenten -en steden.

Het beleidsplan mobiliteit is momenteel te weinig gekend bij de ondernemers. Dit mag worden voorgesteld en vertaald in concrete actiepunten. Zo krijgen de inwoners en ondernemers het gevoel dat Wevelgem actie onderneemt om het fileprobleem aan te pakken.

Bij werken moet in de toekomst op tijd worden gecommuniceerd naar de ondernemers, dit moet vanaf het begin worden meegenomen in het bestek. Bij elk groot werk dient gemeente Wevelgem een communicatieplan op te maken. Daarin voorziet de overheid een deel over communiceren met ondernemers. De beleidsmaatregelen zullen een sterkere lokale verankering krijgen bij ondernemers wanneer ze zich aangesproken voelen. Een goede communicatie zorgt voor een grotere betrokkenheid. In principe kan ten allen tijde worden beroep gedaan op de expert mobiliteit van UNIZO West-Vlaanderen om als brugfiguur tussen gemeente en ondernemers te fungeren.

2.2.5. Grote evenementen en openbare werken

UNIZO ijvert voor een beter coördinatie van lokale evenementen. Daarbij moet meer aandacht gaan naar inspraak en betrokkenheid van de ondernemers. De communicatie dient professioneel en tijdig te zijn, het opmaken van een jaarkalender met alle events kan al een eerste stap zijn. Voor UNIZO moet het event ook voldoende relevant en succesvol zijn, zoniet is het overbodig om straten (een ganse dag) af te sluiten.

2.3. Innovatie door samenwerking

2.3.1. Visie

De ondernemers vinden dat momenteel te veel het 'first come, first serve' principe wordt gehanteerd. Hierbij worden te vaak individuele belangen bediend en is er te weinig ruimte voor lange termijn visie.

Verder is ook de mobiliteit, als randvoorwaarde van een gezonde economie, problematisch. De bereikbaarheid van Wevelgem wordt komende jaren een randvoorwaarde om handelaars en ondernemingen aan te trekken. Die bereikbaarheid moet worden ingepast binnen een strategisch plan om onder andere de leegstand aan te pakken.

2.3.2. Samenspraak

Momenteel bestaat er geen Raad Lokale Economie (meer) in Wevelgem, waardoor het beleid te weinig in direct contact treedt met de ondernemers. Daarom pleit UNIZO voor een structureel overleg tussen UNIZO Wevelgem-Gullegem en de gemeente, wat minstens twee maal per jaar plaatsvindt. Zo kan de gemeente terug meer bottom-up werken en ondernemers van meet af aan bij hun plannen betrekken.

2.3.3. Aanspreekpunt voor ondernemers

UNIZO is tevreden dat gemeente Wevelgem jaren geleden budget vrijmaakte voor de aanwerving van een ambtenaar economie. Vandaag pleit UNIZO voor de verdere uitbouw van de dienst economie. Enerzijds moet dit met aandacht voor meer contact tussen ondernemers en beleid. Anderzijds moet dit uiteindelijk resulteren in meer betrokkenheid en empathie vanuit het beleid, omdat zij frequenter in contact komen met hun ondernemers.

Onder andere bedrijventerreinvereniging BLEIE en UNIZO vragen voor een gedreven opleiding van de ambtenaren. Het is belangrijk dat ambtenaren voldoende onderlegd zijn om eerstelijnsvragen te kunnen beantwoorden. Daarom stelt UNIZO voor om jaarlijks een ontmoetingsmoment te organiseren tussen vertegenwoordigers van de ondernemersverenigingen en de (bevoegde) ambtenaren en schepen.

2.3.4. Onthaal

Het is een goede keuze geweest om vanuit de gemeente jaarlijks de Wevelgemse ondernemers uit te nodigen. Dit mag jaarlijks worden herhaald en verder worden uitgebouwd. Eventueel kan voor volgende edities samen met de ondernemers een geschikte datum worden gekozen.

2.4. Klantgedrevenheid

2.4.1. Ontzorgen

UNIZO pleit voor meer overleg tussen de gemeentelijke diensten mobiliteit, ruimtelijke ordening en economie. Elk domein heeft een impact op de ander, structureel overleg en een goede communicatie zijn van levensbelang.

De gemeente kan een inventaris opmaken (zoals Anzegem) van de leegstaande panden en ondernemers toeleiden naar die panden. Bijhorende premies kunnen dan een verdere troef zijn om te investeren in dergelijke panden.

2.4.2. Bedrijvige kern

Volgens de ondernemers is er nood aan meer kwaliteitsvolle events in Wevelgem centrum. De kerstmarkt en braderie waren succesvol, er is nog ruimte voor gelijkaardige evenementen. Ook hier is het bottom-up verhaal belangrijk voor het welslagen.

Verder kan het plein in Moorsele centrum slimmer worden benut, door in de zomer events of horeca toe te laten en in de winter parkeren te tolereren. Dit zorgt voor een grotere nabijheid en toegankelijkheid.

2.5. Ondernemend

2.5.1. Steun

Zoals eerder aangehaald pleiten zowel UNIZO als BLeie voor onderlegde ambtenaren. UNIZO Wevelgem en UNIZO Gullegem verwijzen hiervoor onder andere naar het opleidingsaanbod van de VVSG en UNIZO zelf. Zo kan de ambtenaar de noden van startende ondernemers nog beter detecteren, zelf beantwoorden en indien nodig doorverwijzen naar bevoegde instanties voor begeleiding en advies.

Voorts is UNIZO tevreden dat de gemeente opleidingen voorziet voor de ondernemers. Aansluitend daarop wil UNIZO graag zijn begeleidingsaanbod voor ondernemers voorstellen aan de gemeente.

2.5.2. Aankooppolitiek

UNIZO stelt voor dat gemeente Wevelgem, naar het voorbeeld van Ingelmunster, lokale ondernemers betreft bij hun investeringen. In Ingelmunster krijgen de ondernemers een brief vanuit het beleid wanneer een aanbesteding voor hun sector zal worden gepubliceerd. UNIZO stelt voor om dit, naast de klassieke online aankondiging, ook in Wevelgem in te voeren.

De voorbije jaren organiseerde UNIZO onder andere in Kortrijk, Waregem, Menen, Deerlijk, Wielsbeke en Anzegem de infosessie 'Doe zaken met je gemeente/stad', in samenwerking met de respectievelijke gemeente/stad. Op die manier worden de ondernemers geïnformeerd en kunnen zij vlotter meedingen naar de aanbestedingen.

UNIZO Wevelgem en UNIZO Gullegem willen zich engageren om dit ook met gemeente Wevelgem te organiseren en de kost voor de expert op zich nemen.

3. Speerpunten UNIZO Nationaal

3.1. Duurzaamheid: klimaat | ruimtelijke ordening

Duurzaamheid, vertaald als zorg voor de lange termijn en continuïteit, is een belangrijke ondernemerswaarde.

Vanuit een gelijkaardige zorg hebben de meeste lokale besturen het Europees 'Burgemeestersconvenant voor klimaat en milieu' onderschreven. Hiermee engageert men zich ook lokaal om de CO2-uitstoot te beperken.

Een andere insteek zijn de lage-emissiezones waarbij, momenteel in Antwerpen maar binnenkort ook in Brussel en Gent, de milieu- en gezondheidshinder door slechte luchtkwaliteit wordt beperkt door een selectief toelatingsbeleid voor motorvoertuigen.

Meer en meer lokale besturen gaan ook in hun aankoopbeleid duurzaamheid als criterium hanteren.

Hoe kan een lokaal bestuur haar ondernemers ondersteunen in het kader van een duurzaamheidsagenda?

1. Bedrijvige kernen

Alles begint met een klimaatvriendelijke ruimtelijke ordening. UNIZO is voorstander van **bedrijvige kernen**. Kernen zijn van oudsher het socio-economische en culturele hart van onze steden en gemeenten. Wonen, werken, winkelen, diensten aanbieden en ontspanning komen er samen. Ondernemingen bepalen mee die levendigheid. Zij dragen bij aan de aantrekkingskracht van een kern en zijn de beste remedie tegen leegstand.

Doordat de detailhandel de laatste jaren enorm is veranderd (de vermindering van het aantal handelszaken, de invloed van e-commerce), kan bedrijvigheid in kernen niet louter door de detailhandel alleen worden waargemaakt. Gelukkig zijn er nieuwe groepen ondernemers en nieuwe opportuniteiten door de technologische en digitale ontwikkelingen, die inspelen op de tendens van een terugkeer naar een meer lokaal georganiseerde productie. Bedrijvigheid in de kern bestaat daarom ook uit zichtbare diensten (zowel privé als overheid), kantoren, co-workingplekken voor freelancers, ondernemers in de creatieve economie en ateliers voor nieuwe ambachtelijke makers.

De te herbestemmen kerkgebouwen zijn hier een te onderzoeken opportuniteit.

Wanneer onze kernen bedrijvig blijven of worden, zijn zij duurzaam. Zij hebben een positieve impact op de sociale cohesie, op de mobiliteit en op het ruimtegebruik.

Een kern wordt niet zomaar bedrijvig. In vele kernen zien we immers een verdringing van de maakbedrijven door woningen. Pas wanneer er een algemeen gedragen programma of visie is, kunnen er stappen gezet worden naar een meer bedrijvige kern.

2. Winkelkernegebieden & winkelarme gebieden

Kiezen voor bedrijvige kernen is ook kiezen voor **winkelkernegebieden en winkelarme gebieden**. Dit betekent niet dat er geen plaats is voor perifere detailhandel (baanwinkels), maar wel gelimiteerd. Er is immers een rechtstreeks verband tussen het ongebreideld toelaten van baanwinkels en leegstand in de oorspronkelijke handelskern. UNIZO ziet wel ruimte voor een assortiment dat complementair is aan de kern en per definitie ruimtebehoevend (meubelzaken, autodealers), met een zo groot mogelijke koppeling met de kern en geclusterd, zodat infrastructuur en parking zoveel mogelijk gedeeld worden.

3. Productiebedrijven

Meteen kan hierdoor ook ruimte gevrijwaard of gecreëerd worden voor **productiebedrijven** die vanwege hun omvang, groei, het milieu of de mobiliteit, niet terecht kunnen in een gemeentekern en ruimte nodig hebben op een apart bedrijventerrein. Ook hier is clustering aan de orde. Men denke hier ook aan maatwerk, zodat zowel bedrijven met veel werknemers als kleinschalige productiebedrijven er terecht kunnen.

Alles begint met een inventarisatie van het aanbod en een behoeftenplan voor de toekomst. Het aansluiten van zgn. lokale bedrijventerreinen op zgn. regionale terreinen, reconversie van verouderde of niet-gebruikte bedrijventerreinen of bedrijfsgebouwen en bedrijventerreinmanagement passen perfect in een duurzaamheidsagenda.

We maken hier gebruik van de gelegenheid om de problematiek van de rechtsonzekerheid van **zonevreedde bedrijven** in herinnering te brengen. In de regel bestaan deze bedrijven in harmonie met hun omgeving. Het verderzetten van hun activiteit op de bestaande locatie is daarom de meest wenselijke optie. Dit kan via een BPA (Bijzonder Plan van Aanleg) of RUP (Ruimtelijk uitvoeringsplan) zonevreedde bedrijven. Wanneer het niet anders kan, kan ook herlokalisatie een optie zijn.

Het is aangewezen om te beginnen met ruimte voor lokaal verankerde bedrijven en voor die zonevreedde bedrijven die toch moeten herlokaliseren.

4. Hergebruik

Er zit ook potentieel in het hergebruik van leegstaande **landbouwbedrijfsgebouwen** voor ondernemersactiviteiten die inspelen op de troeven van het platteland, zoals stilte en rust (verblijfstoerisme, kinderdagverblijf, mindfulness, yoga, therapieën met dieren). Hierdoor wordt het bestaande patrimonium in harmonie met de omgeving gevaloriseerd.

We nemen hier ook de opportuniteit van de te herbestemmen **kerken** mee.

5. Klimaatactie

Een lokale overheid kan **ondernemers betrekken** bij de **formulering en uitvoering van lokale acties in het kader van het burgemeestersconvenant klimaat en milieu en praktische ondersteuning en sensibilisering** aanbieden via energiescans of het

ter beschikking stellen van thermografische luchtfoto's of scans. Hierdoor worden ondernemers gestimuleerd om te investeren in energiebesparende maatregelen.

De lokale overheid kan ook **praktische service** bieden door te zorgen voor oplaadpunten voor elektrische wagens en fietsen. Of door tijdelijk de installatie van zonneboilers en warmtepompen te ondersteunen.

6. Lokaal aankopen

Duurzaamheid kan ook gerealiseerd worden door **lokaal aan te kopen** (of minstens alle lokale spelers de kans te geven) en korte ketenprojecten zoals restaurants die werken met lokale producten te promoten.

3.2.Duurzaamheid: mobiliteit

Een hoofdstuk apart is mobiliteit.

Dit is voor ondernemers een basisbehoefte én een groeiende zorg. Naargelang het type van ondernemer en naargelang de reden van de verplaatsing vertaalt dit zich anders (bereikbaarheid voor klanten, bereikbaarheid voor leveranciers, eigen mobiliteit).

Door de verspreide bebouwing en, wanneer we ons eenzijdig blijven richten op individueel georganiseerde automobilititeit, rijden we onszelf echter vast.

Hoe kan een lokale overheid ondernemers steunen om te komen tot een optimale mobiliteit?

1. Mobiliteitsvriendelijke ruimtelijke ordening

Maatwerk, flexibiliteit en omzichtigheid zijn hierbij aan de orde: het permanent autoluw maken van straten kan voor een stedelijke kern een goede zaak zijn. Voor een landelijke kern kan dit echter nefast uitdraaien voor de handelaars, maar zou dit wel tijdelijk kunnen.

2. Aangepaste infrastructuur

Ook moet de **infrastructuur** aangepast zijn: algemeen onderhoud, lokale bypasses zowel voor voetgangers, fietsers als voor gemotoriseerd transport, ontsluitingsmogelijkheden via spoor en water. Dit alles ondersteund door een goede **bewegwijzering**.

Ontsluitingsroutes naar handelskernen en bedrijventerreinen moeten ook geschikt gemaakt en gehouden worden voor vrachtverkeer. Een heldere bewegwijzering helpt hierbij. Denk ook aan de **'vrachtwagentoets'**: wordt een verkeerssituatie aangepast, kan een vrachtwagen er passeren? Zo ja, dan is er ruim genoeg gedacht. Vrachtwagenchauffeurs zijn u overigens ook dankbaar wanneer faciliteiten zoals douche, toilet en water voorzien worden.

3. Ruimte voor parkeren

Daarnaast dient er ruimte te zijn voor **parkeren**: comfortabele **fietsstallingen**, **kort parkeren** in de kernen, gelegenheid tot **lang parkeren** aan de rand, met eventueel aansluitingsvervoer, en goed gesitueerde **laad- en loszones**. Voor interventieteams (de loodgieter, de elektricien, de kinesiist, de huisarts) kan een **interventiekaart** om te kunnen parkeren op bewonersplaatsen een grote meerwaarde betekenen. Ook kan men bekijken hoe door een **meervoudig gebruik** van de ruimte er parkeergelegenheid kan gecreëerd worden.

4. Overleg met alle stakeholders

Mobiliteitsstromen zijn nooit enkel lokaal. Daarom is **overleg met alle stakeholders** (ondernemers in de mobiliteitsraad) **en met naburige gemeenten** aan de orde. Bestemmingsverkeer naar gemeente B is immers doorgaand verkeer in gemeente A. En dan zijn er nog openbare werken en grote evenementen en het eventueel hanteren

van venstertijden. Voor de transportsector zou gebundelde en transparante info over zulke venstertijden een handig instrument zijn bij de ritplanning.

5. (Dure) last miles

We moeten nadenken over oplossingen voor de (dure) last mile in de logistieke keten in steden. Dit kan via **distributiecentra** die ook kunnen dienen als stockageruimte voor de lokale handel (e-commerce), alsook via **dagranddistributie** (leveringen in de vroege ochtend of 's avonds/'s nachts) met stil transport. Hierbij kunnen ook **data en technologische oplossingen** hulp bieden.

6. Grote evenementen en openbare werken

Grote evenementen en **openbare werken** hebben een grote impact op alle ondernemers. Deze verdienen daarom een goede voorbereiding om de hinder zoveel mogelijk te beperken.

3.3. Innovatie door samenwerking

De wereld van vandaag is een geconnecteerde wereld. Mede dankzij de digitalisering is er meer gedeelde informatie beschikbaar en kunnen, om te beginnen, standaardprocessen efficiënter en effectiever afgewikkeld worden.

De klassieke samenwerking tussen burger en beleid verloopt via diverse formeel georganiseerde adviesorganen, zoals de GECORO (Gemeentelijke Commissie Ruimtelijke Ordening, binnenkort omgevingsraad), of de Raad Lokale Economie, maar gaandeweg is het scala aan informatie-, inspraak-, samenspraak- en co-creatiemogelijkheden veel ruimer geworden. Ook de te verwachten schaalvergroting van de gemeenten dwingt om de klassieke manieren van werken te herdenken.

Hoe wordt innovatie door samenwerking een troef en biedt ze kansen voor ondernemerschap?

1. Visie

Door samen een **visie** te ontwikkelen over waar men de komende 6 jaar naartoe wil, ook specifiek op het domein economie.

2. Samenspraak

Door na te denken over vormen van **informatiedoorstroming, inwinnen van advies, inspraak, samenspraak en co-creatie**. Dit kan formeel georganiseerd zijn op een klassiek beleidsdomein (bvb. GECORO/omgevingsraad, sport...) of thematisch, bijvoorbeeld ter voorbereiding van de herinrichting van het openbaar domein of hinder bij openbare werken.

In beide gevallen is het goed om vooraf goed na te denken over wie de stakeholders zijn, in vele gevallen zijn dat zeker ook de ondernemers. Zo adviseren we om in de GECORO/omgevingsraad vanuit het ondernemerschap minstens de productiebedrijven buiten de kern én de handel/diensten/horeca binnen de kern op te nemen (de zgn. "verenigingen van werkgevers of zelfstandigen", en "de verenigingen van handelaars").

Daarnaast pleiten wij ervoor om minstens een keer per jaar in de raden lokale economie de toestand van het economisch apparaat te bespreken. Zo vermijden we dat deze raden zich beperken tot de rol van actiecomité ten voordele van de lokale handel.

Maak ook gebruik van de **bereidheid van velen om zich lokaal in te zetten** (projectbudget, burgerbudget, hackaton voor de oplossing van complexe problemen, spreek ondernemers ook aan op hun competenties).

3. Transparantie

We evolueren van een top-down- naar een overlegmodel. Dit werkt enkel wanneer de burger en de ondernemer serieus worden genomen en er **transparant wordt gereageerd** op de adviezen en inzichten die ingewonnen zijn.

4. Aanspreekpunt voor ondernemers

Het is aangewezen dat er een bestuurlijk en ambtelijk aanspreekpunt is voor ondernemers (**de schepen en de ambtenaar/dienst economie**). Op die manier ontstaan er bestuurlijk en ambtelijk pleitbezorgers voor het lokaal economisch apparaat, door alle beleidsdomeinen heen. Overigens is werken met specifieke aanspreekpunten ook dankbaar voor andere thema's en bij grote projecten, zoals grote openbare werken (horecacoach, bereikbaarheidsadviseur).

Innovatie en co-creatie worden ook gestimuleerd door kort op de bal te spelen. Een grote wendbaarheid van het bestuurlijke en ambtelijke apparaat is daarbij een voorwaarde.

5. Data

Er zijn veel **data** beschikbaar. Deze kunnen ingezet worden voor opsporing, objectivering en oplossing van problemen. Overweeg ook het openbaar domein hiervoor aan te passen door **Wi-Fi** te voorzien.

6. Internationale verbroederingen

Bekijk bij **internationale verbroederingen** welke kansen hier kunnen liggen voor beider lokale economieën.

7. Onthaal

Geen connectie zonder onthaal. Vergeet daarom niet uw **nieuwe ondernemers te onthalen**.

3.4. Klantgedrevenheid in een belevings- en betekenseconomie

De economie is sterk aan het veranderen. Connectie, de centrale positie van de klant, het belang van waarden, de opkomst van de deeleconomie (gebruikmaken van een dienst wordt belangrijker dan het hebben van een product), sociaal ondernemerschap, de groeiende waardering voor het persoonlijk verhaal van de mens achter het product, de beleving en de zorg voor de lange termijn zijn daar maar enkele uitingen van.

Hoe kan een lokale overheid hierop inspelen?

1. Ontzorgen

Door regelmatig haar reglementen te herdenken en, via de mogelijkheden die de digitalisering biedt, de **administratieve overlast** voor ondernemers te beperken. Wat sterk gewaardeerd wordt, is ontzorging van ondernemers door een **constructieve houding** wanneer een ondernemer op informele wijze raad vraagt bij de voorbereiding van een **vergunningaanvraag**. Binnen de administratie kan men bijvoorbeeld ook werken met **gemengde teams** om complexe dossiers aan te pakken zodat vermeden wordt dat de ondernemer van het kastje naar de muur wordt gezonden.

2. Bedrijvige kernen

Door te kiezen voor **bedrijvige en levendige kernen** waar wonen, werken en recreatie zoveel mogelijk gebundeld worden. Dit is meteen ook een bijdrage aan de sociale cohesie in een gemeente of stad, met gunstige effecten op de veiligheid.

Door aandacht te hebben voor **evenementen, toerisme en horeca**. Een gemeente waar iets te beleven valt, verhoogt haar aantrekkelijkheid voor jongeren en vermijdt een braindrain naar de grotere steden.

Horeca is een belevenis op zich en ondersteunt het toerisme, de recreatie en de beleving van een gemeentelijke kern. Daarom is een horeca-beleidsplan en het aanstellen van een horecacoach om horecaondernemers te begeleiden, een goed idee.

3. Openbaar domein

Door **zorg** te dragen **voor het openbaar domein**, inbegrepen de netheid van zowel de gemeentekernen als de ambachtelijke terreinen (management van bedrijventerreinen, esthetische bekleding van afsluitingen van werven, innovatieve afvalinzamelingssystemen, duurzaam materiaalgebruik).

4. Veiligheid

Door een **veilige omgeving** te creëren en ondernemers hierin te ondersteunen (preventieadvies, overleg over het zonaal veiligheidsplan, het BINZ Buurtinformatienetwerk Zelfstandigen, blauw op straat bij evenementen en op bedrijventerreinen).

5. Kinderopvang

Door een sterke **regie kinderopvang** die voldoende (financiële) ondersteuning voorziet voor sociale ondernemers in de kinderopvang, en starters in het bijzonder.

Alsook door samenwerking te activeren tussen lokale bedrijven/KMO's met de kinderopvang. Verder inzetten op het lokale Huis van het Kind als belangrijke verbindende sector.

6. Gelijk speelveld

Door rond de deel- en sociale economie een **gelijk speelveld** te creëren en bij initiatieven zoals gezamenlijke aankopen, repaircafés en korte keten-initiatieven **te bekijken hoe de bestaande lokale economische spelers betrokken kunnen worden.**

7. Ondernemers in moeilijkheden

Door zonder vooroordelen oog te hebben voor de specifieke noden van **ondernemers in moeilijkheden** (sociaal onderzoek in functie van het tijdelijk recht op leefloon, artikel 60, tijdelijke opvang in noodwoningen, doorverwijzing naar gespecialiseerde diensten).

3.5.Ondernemend

Een goed draaiende en lokaal verankerde lokale economie biedt tewerkstellingskansen voor inwoners, inkomsten voor de gemeentekas en de levendigheid van dorp of stad. Daarom verdient ook dit aspect de volle aandacht.

Hoe kan de lokale overheid de lokale economische spelers ondersteunen ?

1. Mentaliteit

Door een proactieve, oplossingsgerichte **hands-on mentaliteit** waarmee men kort op de bal speelt en het doel belangrijker is dan de letter van het reglement.

2. Fiscaliteit

Door een **faire en stabiele fiscaliteit** waardoor men waar voor zijn geld krijgt. Voorbeelden van pestbelastingen die het ondernemerschap ontmoedigen zijn belastingen op drijfkracht, verspreiding van reclaimedrukwerk, overdreven dossierkosten om vergunningen te krijgen, belastingen op het openblijven na het sluitingsuur, belasting op drankslijterijen, belastingen op zonnepanelen als bedrijfsoppervlakte, taksen voor aanplakborden of het laten betalen voor bestekken in het kader van overheidsopdrachten.

3. Steun

Door steun en ondersteuning waar het nuttig is.

4. Verbinding

Door onderwijs en economie met elkaar te verbinden via demonstratie-evenementen of het ondersteunen van bedrijfsbezoeken.

5. Antwoordtermijn

Door goede regelingen, zoals een helder traject voor de behandeling van vragen. Zo stelt UNIZO voor om voor eenvoudige vragen een **antwoordtermijn van 3 werkdagen** als maximum te nemen. Bij openbare aanbestedingen is het aangewezen snel te informeren zodat men de opdracht kan inplannen of zich op andere opportuniteiten kan focussen.

6. Containerpark

Door **toegang tot het containerpark** te bieden voor afval dat vergelijkbaar is met particulier afval.

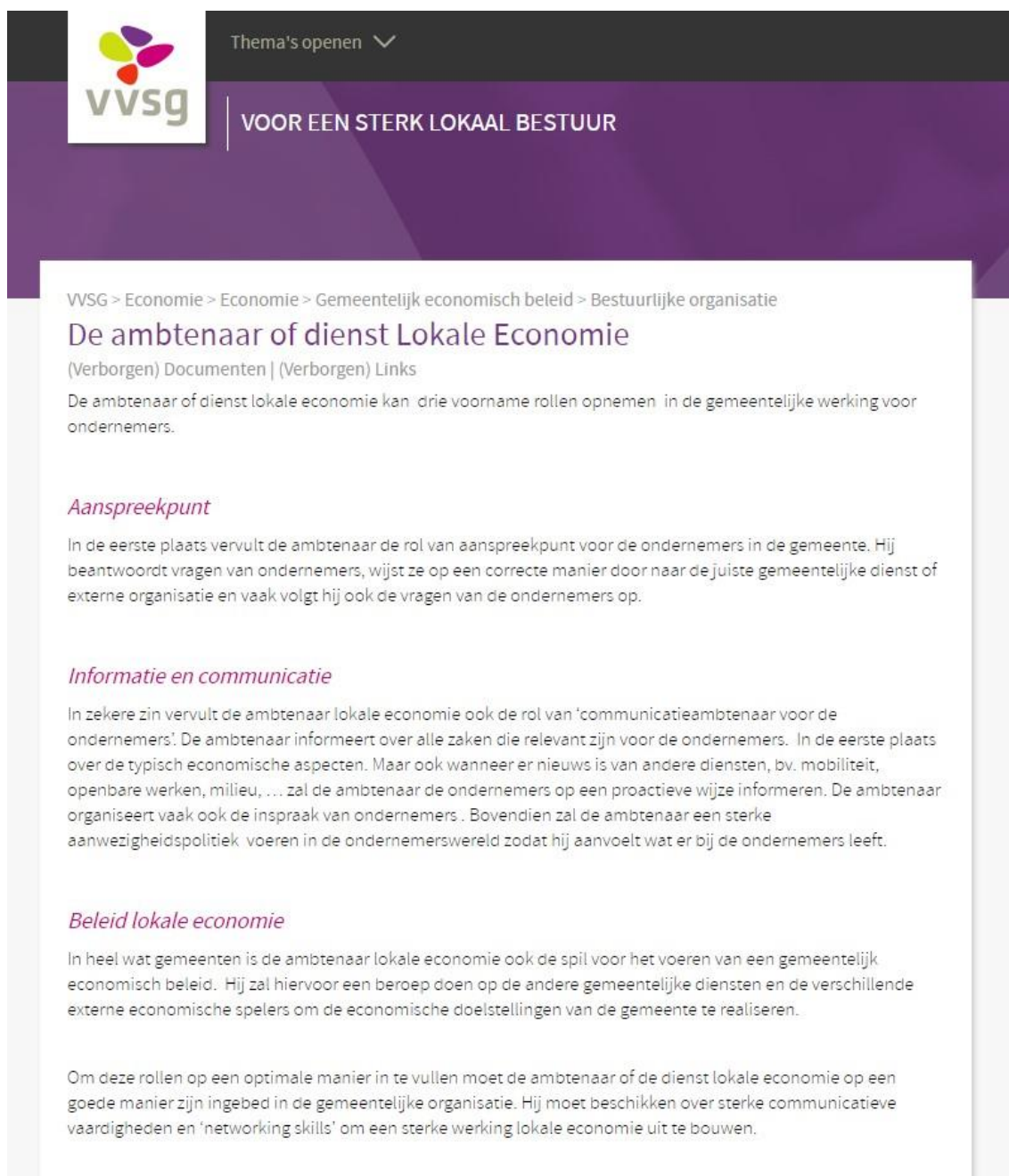
7. Aankooppolitiek

Door een **aankooppolitiek** die stabiel is in de tijd, en ook lokale spelers aan bod laat komen (liever een fotograaf dan een fotohokje).

De nieuwe wet overheidsopdrachten biedt kansen om de administratieve rompslomp te verminderen.

Overheden kunnen overigens ook een rol opnemen in de strijd tegen sociale dumping. Men moet wel redelijk blijven bij het opleggen van sociale clausules. Die moeten haalbaar blijven voor kleinschalige ondernemingen. Beter is positieve actie zoals Talentenwerf in de bouwsector waarbij men samen erin slaagt werkzoekenden op te leiden tot valabele arbeidskrachten in de bouw.

Bijlage 1: profiel van de ambtenaar lokale economie volgens de VVSG

The image shows a screenshot of a website page from VVSG. The header features the VVSG logo on the left and the text 'Thema's openen' with a dropdown arrow on the right. Below the header, the main navigation bar contains the text 'VOOR EEN STERK LOKAAL BESTUUR'. The main content area has a breadcrumb trail: 'VWSG > Economie > Gemeentelijk economisch beleid > Bestuurlijke organisatie'. The title of the page is 'De ambtenaar of dienst Lokale Economie'. Below the title, there are links for '(Verborgen) Documenten' and '(Verborgen) Links'. The main text describes the role of the local economy officer, mentioning three key roles: being a point of contact, providing information and communication, and implementing local economic policy. The text is organized into sections with sub-headers: 'Aanspreekpunt', 'Informatie en communicatie', and 'Beleid lokale economie'.

Thema's openen ▾

VOOR EEN STERK LOKAAL BESTUUR

VWSG > Economie > Gemeentelijk economisch beleid > Bestuurlijke organisatie

De ambtenaar of dienst Lokale Economie

(Verborgen) Documenten | (Verborgen) Links

De ambtenaar of dienst lokale economie kan drie voornaamste rollen opnemen in de gemeentelijke werking voor ondernemers.

Aanspreekpunt

In de eerste plaats vervult de ambtenaar de rol van aanspreekpunt voor de ondernemers in de gemeente. Hij beantwoordt vragen van ondernemers, wijst ze op een correcte manier door naar de juiste gemeentelijke dienst of externe organisatie en vaak volgt hij ook de vragen van de ondernemers op.

Informatie en communicatie

In zekere zin vervult de ambtenaar lokale economie ook de rol van 'communicatieambtenaar voor de ondernemers'. De ambtenaar informeert over alle zaken die relevant zijn voor de ondernemers. In de eerste plaats over de typisch economische aspecten. Maar ook wanneer er nieuws is van andere diensten, bv. mobiliteit, openbare werken, milieu, ... zal de ambtenaar de ondernemers op een proactieve wijze informeren. De ambtenaar organiseert vaak ook de inspraak van ondernemers. Bovendien zal de ambtenaar een sterke aanwezigheidspolitiek voeren in de ondernemerswereld zodat hij aanvoelt wat er bij de ondernemers leeft.

Beleid lokale economie

In heel wat gemeenten is de ambtenaar lokale economie ook de spil voor het voeren van een gemeentelijk economisch beleid. Hij zal hiervoor een beroep doen op de andere gemeentelijke diensten en de verschillende externe economische spelers om de economische doelstellingen van de gemeente te realiseren.

Om deze rollen op een optimale manier in te vullen moet de ambtenaar of de dienst lokale economie op een goede manier zijn ingebed in de gemeentelijke organisatie. Hij moet beschikken over sterke communicatieve vaardigheden en 'networking skills' om een sterke werking lokale economie uit te bouwen.